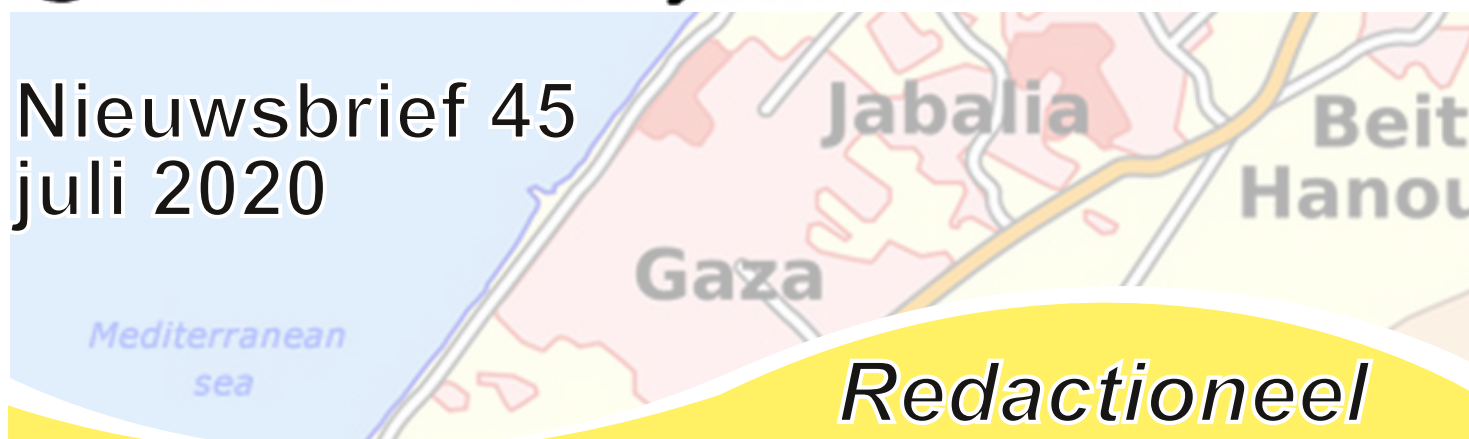

Nieuwsbrief 45
juli 2020

Redactioneel

Voor u ligt het vijfenveertigste nummer. Het zal u niet verbazen dat het bijna helmaal gaat over corona. De gevolgen zijn ook in Gaza ingrijpend nog niet qua ziektegevallen maar wel economisch. In het artikel van Hanin Othman vertellen mensen die voor corona al moeite hadden om een inkomen te verdienen dat ze nu werkloos zijn of geen klanten hebben en dus geen inkomsten. Er wordt internationaal dan ook voor de zoveelste keer op aangedrongen dat de blokkade door Israël wordt opgeheven. Wij hebben een email actie georganiseerd gericht aan minister Blok met de oproep om dit van Israël te eisen. Het zal voorlopig niets uithalen maar het blijft belangrijk om de eis steeds te herhalen. Corona mag dan in Gaza vooral een economisch gevaar vormen dat wil niet zeggen dat de PMRS en andere medische organisaties achterover konden leunen. Uit het artikel over de PMRS blijkt dat er een intensief preventief programma is opgestart om de bevolking voor te lichten over het gevaar van een uitbraak want dat zou met de gebrekkige voorzieningen een ramp betekenen. Jan Keulen schrijft over het boek van de Palestijnse arts Abuelaish die een bezoek zou brengen aan Groningen, maar door corona niet kwam en een verhaal van verzoening brengt. Jan vraagt zich af of Abuelaish niet te optimistisch is. Het enige niet corona verhaal is een impressie van acteur Mads Wittermans over zijn bezoek aan Gaza in februari waar hij een workshop heeft gegeven aan de jongeren van theatre Day productions in het kader van het Theaterproject van Groningen naar Gaza en terug.

Corona: kan zorg om gezondheid brug slaan tussen Israëli's en Palestijnen?

Op 21 maart zou de Palestijnse arts en activist Izzildin Abuelaish Groningen met een bezoek vereren en hadden we een bijeenkomst gepland waar hij zijn boek Ik zal niet haten zou toelichten. Helaas als gevolg van de corona uitbraak ging dat bezoek niet door. Onze oud voorzitter Jan Keulen was gevraagd om hem op die bijeenkomst te interviewen. Ter voorbereiding las hij het boek. Hieronder het verslag dat hij erover schreef en waaruit blijkt dat Abuelaish een zeer actueel verhaal te vertellen heeft.

Corona kan volgens Abuelaish een brug slaan tussen de Israëli's en de Palestijnen want een virus maakt iedereen even kwetsbaar. Zowel Israëli's als Palestijnen worden getroffen door corona. Draagt de gemeenschappelijke wil de epidemie te overleven bij

aan wederzijds begrip? Jan Keulen las Ik zal niet haten van een Palestijnse dokter, die gelooft in de geneeskunde als brug tussen de twee volken. Too good to be true?

Vervolg op pg. 2

**Palestijns art en activist
Izzeldin Abuelaish**

Of je nu zwart of wit bent, rijk of arm, vriend of vijand, Israëli of Palestijn: voor God en corona zijn alle mensen gelijk. Aan God kun je wellicht twijfelen, maar niet aan de rol van corona. Het is een ellendig virus, dat het leven van miljoenen mensen beheerst, ontwricht en verwoest. Daarbij is één ding zeker: corona discrimineert niet en laat zich niet tegenhouden door checkpoints en grenzen.

Daarentegen is de nationale soevereiniteit juist wel een discriminerende factor als het om de bestrijding van het virus gaat. Elk land heeft zijn eigen strategie om besmettingen te voorkomen en de ziekte de kop in te drukken. Plotseling werd bijvoorbeeld onze landsgrens weer zichtbaar, met haastig door de Belgen opgeworpen grenscontroles, toen daar strengere quarantainemaatregelen van kracht werden dan in Nederland. Politieke verschillen en machtsverhoudingen worden zichtbaar bij de bestrijding van het coronavirus.

In sommige delen van de wereld toont de coronacrisis, of de dreiging daarvan, extra schrijnend situaties van onrecht en discriminatie. Hulporganisatie OxfamNovib liet deze week een noodkreet horen over een mogelijke uitbraak van het coronavirus onder mensen in een crisissituatie, zoals conflictgebieden en vluchtelingenkampen. Op deze plekken is geen adequate gezondheidszorg,

leven mensen vaak dicht op elkaar en hebben ze weinig tot geen toegang tot schoon drinkwater.

Verlicht eigenbelang

Ook minister Sigrid Kaag van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking wees onlangs op de noodzaak tot een internationale aanpak van de coronacrisis, om verdere instabiliteit en onveiligheid in arme delen van de wereld te voorkomen. Dat is, volgens haar, ook in ons “verlichte eigenbelang”. Die uitspraak kwam haar op de nodige hoon te staan van uiterst-rechts, maar op haar theorie dat je ook “de zwakste schakel” moet versterken in een wereld waar we, door werk, handel en reizen zo verweven zijn, valt weinig af te dingen.

Als de coronacrisis de risico's van ongelijkheid en onrecht scherper in beeld brengt, dan biedt de situatie in Israël en Palestijnse gebieden verhelderende inzichten. Tussen de Middellandse Zee en de rivier de Jordaan wonen grofweg evenveel joodse Israëli's als Palestijnen. Van deze ruim veertien miljoen individuen wonen er een ruime negen miljoen mensen in Israël en vijf miljoen op de Westelijke Jordaanoever en in Gaza.

Iedereen even kwetsbaar

Medisch gezien zijn al die mensen, of ze nu joods of niet-joods zijn, vergelijkbaar kwetsbaar en even vatbaar voor virussen. In die zin zou het existentiële streven naar gezondheid kansen kunnen bieden voor wederzijds begrip, misschien zelfs een startpunt kunnen zijn van dialoog. Of je wilt of niet, je komt elkaar tegen als het om kwesties van gezondheid gaat. Je ontkomt niet aan de noodzaak naar elkaar te luisteren en beter te communiceren. Dat is precies de theorie die de Palestijnse arts Izzeldin Abuelaish krachtig uiteenzet in zijn boek *I shall not hate*, dat vorig jaar in een nieuwe Nederlandse vertaling werd gepubliceerd als ‘Ik zal niet haten’.

“Als we de politiek even buiten beschouwing laten, leek de gezondheidszorg me het ideale terrein om vrede tot stand te brengen” schrijft dr. Abuelaish. “Ik beschouw al mijn patiënten als familie. Ik maak geen enkel onderscheid tussen Israëli's, Palestijnen, Arabische, nieuwe immigranten of Bedoeïenen. Het is mijn taak ervoor te zorgen dat elke baby een zo groot mogelijke kans krijgt gezond ter wereld te komen. Maar kijk eens wat er gebeurt als die

onschuldige kinderen groot worden. Wie vertelt ze al die verhalen waardoor ze elkaars vijanden in plaats van vrienden worden?”

Corona: lezing afgezegd

Dr. Abuelaish, die in maart een aantal lezingen in Nederland zou houden, moest zijn reis in verband met de coronacrisis afzeggen. Ik zou hem op een openbare bijeenkomst in Groningen interviewen over zijn boek, zijn bewogen leven en over de rol van de gezondheidszorg in Israël/Palestina. Groningen heeft een informele stedenband met Jabalya, het vluchtelingenkamp in de Gazastrook waar Abuelaish werd geboren en lange tijd woonde en werkte. We keken er erg naar uit om de “Palestijnse Luther King”, die nu in Canada woont, te ontmoeten en naar zijn verhalen te luisteren.

Het pleidooi van de Palestijnse arts voor vrede, zelfopoffering en verzoening is des te meer indrukwekkend omdat hijzelf het slachtoffer is van

een enorme tragedie: drie van zijn dochters en een nichtje kwamen om het leven bij een Israëlische beschieting van Gaza in 2009. Hoewel Israël erkende dat de beschieting een “vergissing” was, werden nooit verontschuldigen aangeboden.

Too good to be true

Is Abuelaish’ discours over dialoog en niet haten too good to be true? Ik zou het hem zeker gevraagd hebben.

In epidemische tijden dringen vragen zich op naar de rol van de gedeelde gezondheid, zelfs in een gespleten samenleving, geteisterd door haat en vijandschap. De relatie tussen Israël en Palestina wordt niet alleen gekenmerkt door ongelijke rechten en apartheid. Er is ook sprake van verregaande vervlechting van beide samenlevingen en economieën. In zekere zin is er in Israël/Palestina op minischaal sprake van het door minister Kaag genoemde “verlicht eigenbelang”: Israël’s en Palestijnen zijn gedwongen samen te werken.

Israël heeft de Palestijnse werkers nodig. Vandaar dat na het uitbreken van de coronacrisis in eerste instantie Palestijnen die in vitale sectoren werken zoals de gezondheidszorg, de landbouw en de bouw, speciale verblijfvergunningen van een of twee maanden werd aangeboden. Dit om heen en weer gereis en daarmee verspreiding van het virus te voorkomen. Voor de Palestijnse economie en voor individuele Palestijnen, die gemiddeld een dagloon van nog geen 60 euro verdienen, is het werken in Israël ook van levensbelang. Beide partijen hebben verder alleen maar te verliezen bij een verdere opmars van Covid-19.

Voor de rond 200.000 Palestijnen uit de Westelijke Jordaanoever die in Israël of in de illegale joodse nederzettingen werken, bleek de corona-coördinatie tussen de Israëlische regering en de Palestijnse Autoriteit in de praktijk uiteindelijk van weinig waarde.

Nadat het virus zich verder verspreidde in Israël in de derde week van maart en er binnenlands steeds meer reisrestricties van kracht werden, riep de Palestijnse Autoriteit alle Palestijnse werkers terug naar de Westoever. Aan die oproep werd massaal gehoor gegeven, ook al omdat Palestijnse werknemers in Israël vaak geen behoorlijk

Vervolg op pg. 4

onderkomen werd geboden. Van al die duizenden werkers die terugkwamen naar de Palestijnse gebieden werd, volgens een reportage op Al Jazeera, praktisch niemand op corona getest.

Hoewel enerzijds de noodzaak om samen te werken duidelijk werd aangetoond blijkt anderzijds, zeker op korte termijn, het hemd toch nader dan de rok.

Tolerantie in plaats van haat

Dit geldt al helemaal voor Gaza waar een kleine twee miljoen Palestijnen zeer dicht op elkaar wonen, met slechte sanitaire voorzieningen, geen schoon drinkwater en grote tekorten in de gezondheidszorg. Israël heeft tot dusver geweigerd de illegale blokkade die sinds 2007 van kracht is, te verzachten of op te heffen en meer (medische) hulpgoederen binnen te laten.

Een uitbraak van het coronavirus in Gaza is een horrorscenario waar inmiddels mensenrechtenorganisaties in binnen- en buitenland voor hebben gewaarschuwd. Een explosie van de epidemie in Gaza zou daar een onvoorstelbare humanitaire ravage kunnen aanrichten en ook voor Israël verregaande levensbedreigende gevolgen kunnen hebben.

Izzeldin Abuellaish, die als eerste medicus uit Gaza in een Israëlisch ziekenhuis werkte, blijft ondanks alles hopen dat de geneeskunde een brug kan slaan tussen Israël's en Palestijnen. "Wie houdt de barrière in stand? We moeten contact met elkaar vinden door elkaars werkelijkheid te aanvaarden, door signalen van tolerantie in plaats van intolerantie en van genezing in plaats van haat te geven."

Het is ironisch dat tijdens de huidige coronacrisis de levens van talrijke Israël's worden gered door Palestijns medisch personeel. In Israël zijn 17% van alle artsen, 24% van de verpleging en 47% van de apothekers Arabisch. In de medische centra is over het algemeen sprake van respect voor alle werkers in de gezondheidszorg, of ze nu joods of niet-joods zijn. Maar, zoals de krant Haaretz opmerkte, buiten het ziekenhuis zijn eersteklas Palestijnse artsen plotseling tweedeklas burgers. De coronacrisis heeft de contouren van het Israëlisch-Palestijns conflict op andere manieren uitgelicht. Epidemieën zijn, in tegenstelling tot mensen, nu eenmaal immuun voor racisme, haat en bezetting.

Jan Keulen

Jan Keulen is journalist en oud-voorzitter van Stichting Groningen-Jabalya

Emailactie aan minister Blok: eis van Israël: Stop de blokkade van Gaza i.v.m. Corona

Toen COVID 19 bezig was aan zijn opmars over de hele wereld was het voor het bestuur van Groningen-Jabalya duidelijk dat onze vrienden in Gaza wel bijzonder veel gevaar liepen ingeval van een grote uitbraak. Gaza lijdt al jarenlang onder een blokkade door Israël.

Met 2 miljoen inwoners in een gebied met een oppervlakte van tweemaal Texel is het een der dichtstbevolkte gebieden ter wereld. Er is gebrek aan veel essentiële zaken zoals voeding en geneesmiddelen. Drinkbaar water is amper nog beschikbaar. Ook het afvalwatersysteem is zwaar beschadigd.

De door Israël gevoerde oorlogen, de voortdurende bombardementen en de aanvallen op de vreedzame

betogers bij de Grote Mars van de Terugkeer hebben zo veel slachtoffers geëist dat het gezondheidssysteem van Gaza al chronisch overbelast is. Specifiek voor de bestrijding van Corona benodigde medische apparatuur en geneesmiddelen (handgel, gezichtsmaskers, beschermende kleding) zijn mondjesmaat aanwezig. Israël ontving 100.000 testkits en speelde daarvan slechts 200 door naar Gaza. Van een speciale Chinese gift voor Gaza van ongeveer hetzelfde

aantal testkits liet Israël er maar net een paar honderd door. Er zijn bovendien in Gaza maar 87 IC-bedden met beademingsapparatuur.

Het is niet moeilijk je voor te stellen wat er gebeurt als in die omstandigheden Corona uitbreekt. Als bezetter is Israël ervoor verantwoordelijk dat de rechten van de Gazanen, inclusief gezondheid, gerespecteerd worden. Het beleid in de praktijk is anders: de blokkade maakt dat de inwoners van Gaza te weinig hebben om te leven, maar net te veel om massaal te sterven.

In deze situatie moest volgens ons de Nederlandse regering ingrijpen. We hebben een brief geschreven aan de ministers Blok en Kaag waarin we vroegen om de regering van Israël onder druk te zetten om de blokkade te beëindigen (lees hier de brief: <https://www.groningen-jabalya.com/?p=5120>). DocP maakte er een internetactie van waarin iedereen deze brief kon onderschrijven. Ook andere organisaties hebben de brief gestuurd.

Nu was dit zeker niet de eerste keer dat we een brief aan de Nederlandse regering hebben gestuurd. In het verleden kon je er dan nog van op aan dat je antwoord kreeg, hoe onbevredigend dan ook. In de huidige tijd is het kennelijk teveel gevraagd om op een schriftelijk verzoek een antwoord te verwachten.

Wel stuurde de regering aan DocP een brief, met de opdracht om dat meteen maar even door te sturen aan al diegenen die via e-mail hun ongenoegen hadden geuit. In deze brief ontkent de regering de wandaden van Israël glashard. De regering stelt dat Israël verzekerd heeft al het nodige te doen en Gaza al van gezondheidsbenodigdheden heeft voorzien, terwijl men weet dat het om niet meer dan die paar honderd mondkapjes en tekstkits gaat voor een bevolking van 2 miljoen.

Ook wordt weer verwezen naar de Nederlandse gift van twee scanners voor het scannen van de in- en exportproducten, terwijl onze regering weet dat Israël weigert om die scanners te gebruiken voor waar het voor bedoeld zijn (dat je met de scanner kunt zien wat er in een pak zit zodat ze niet allemaal hoeven te worden opengemaakt). En er wordt verwezen naar Nederlandse coronahulp voor de hele wereld inclusief het hele Midden-Oosten, maar hoe dat Gaza binnen moet komen blijft volkomen duister. Het lijkt erop dat deze regering zelfs een verbale veroordeling van Israël te ver gaat.

Toch blijft het belangrijk om de regering aan te spreken en duidelijk te maken dat hun beleid niet gedragen wordt en we zijn blij dat zo veel medestanders deze actie gesteund hebben.

Bert Giskes.

Gaza: een glasbak vol scherven met diamanten van onschatbare waarde

Afgelopen februari verbleef acteur Mads Wittermans een week in Gaza in het kader van het theaterproject Van Groningen naar Gaza en terug. Hij gaf daar workshops aan de theaterstudenten van Theatre Day Productions. Hieronder zijn bespiegelingen naar aanleiding van zijn verblijf in de Gazastrook.

"Gaza is een glasbak vol scherven van de oorlog, politiek en armoede en in die glasbak liggen diamanten van onschatbare waarde; Theatre Day Productions is daar één van.

أيام المسرح

Theatre Day Productions

De zwarte wolk die hangt over Gaza door de omstandigheden in het land is alles wat wij hier zien in het nieuws en in de media maar wat veel mensen niet weten is dat onder die zwarte wolk Paradijsjes liggen vol hoop, dromen, liefde en passie.

verdienen het om in het licht te staan en beschermd en gekoesterd te worden.

Deze diamanten en de paradijsjes waar ze in liggen De dromen en de hoop, liefde en passie zijn van

Mads Wittermans (zittend rechts vooraan) met de theatermakers van TDP

spelletjes en verzinnen de regels ter plekke.

Ze groeien en leren van en met mekaar. Andere geuren, smaken en kleuren; anders kijken en naar een ander kijken. Het kijken naar elkaar en nieuw denken opdoen.

Het zou een meerwaarde zijn als Groningen kijkt naar een ander en zo beleeft wat anders kijken kan geven. Hoe een kind proeft van een vrucht die het nog nooit heeft geproefd.

onschatbare waarde en van levensbelang. En waar kunnen die dromen in deze omstandigheden beter tot leven komen dan op het toneel? Dromen en hoop, het verdriet en verlies, de liefde en de passie die gedeeld wordt met het publiek is adem en zuurstof die Gaza zo hard nodig heeft onder de zwarte wolk waarachter zij verscholen ligt.

Het samenwerken voor een theatermaker met Theatre Day Productions kan hem dan dit inzicht geven en deze smaak leren kennen om het vervolgens met zijn publiek te kunnen delen en te spelen met zijn publiek zo als kinderen spelen."

Mads Wittermans

Het belang voor Groningen is de samenkomst van culturen. Het inzicht in ander leven en anders leven. Wij zijn misschien wel verblind door alleen maar het negatieve wat wij horen in de media en het nieuws. Murw geslagen door altijd het zelfde geluid. Dat we de mens niet meer zien, het kind zijn verloren. Kinderen spelen met kinderen, waar ze ook vandaan komen hoe rijk of arm ze ook zijn. Het kind speelt en leeft met het andere kind zonder besef van politiek, ras of afkomst. Ze leren elkaar

Annexatie Palestijns gebied door Israël is flagrante schending internationaal recht

De Verenigde Naties, de Wereldraad van Kerken, meer dan duizend Europese parlementsleden, honderden Israëlische intellectuelen en -last but not least- de Palestijnen zelf hebben krachtig gewaarschuwd tegen de dreigende annexatie van delen van de Palestijnse gebieden. Als premier Netanyahu zijn plan op de aangekondigde datum van 1 juli doorzet, zou dat een flagrante schending van het internationaal recht betekenen.

De Westelijke Jordaanoever werd al in 1967 door Israël bezet. Er werden Israëlische nederzettingen gebouwd en inmiddels wonen er zo'n half miljoen kolonisten, te midden van drie miljoen Palestijnen. Tot dusver beschouwde Israël het gebied niet als formeel onderdeel van zijn grondgebied. Maar nadat de Amerikaanse president Donald Trump een omstreden vredesplan voor de regio lanceerde, gelooft de Israëlische regering dat het licht op groen staat om ongeveer een derde van de Westelijke Jordaanoever als deel van Israël te beschouwen.

Apartheidsstelsel

Met deze drastische stap is een levensvatbare Palestijnse staat, naast Israël, feitelijk onmogelijk geworden. Onderhandelen over een tweestaten-oplossing heeft dus geen zin meer. Onderhandelen over een vredesregeling heeft evenmin veel zin. Israël heeft de Palestijnen immers weinig meer te bieden dan beperkte autonomie in hun, van elkaar afgesloten, geïsoleerde enclaves. Gelijke burgerrechten voor de Palestijnen zitten er, volgens Netanyahu, ook niet in. Het heilige land lijkt dus af te koersen op een situatie die onaangenaam veel gelijkenis vertoont met een apartheidsstelsel.

Band met Groningen

Wat betekent dit voor de twee miljoen Palestijnen in de kust enclave Gaza? Veel mensen in Groningen voelen zich op de een of andere manier verbonden met Gaza. In het noorden van de Gazastrook, vlakbij het vluchtelingenkamp Jabalya, staat een door Groningse architecten ontworpen gebouw dat in 2005 werd opgeleverd als jeugdcentrum en nu dienstdoet als school. Dit mooie gebouw werd destijds gefinancierd door de gemeente Groningen. Al

meer dan twintig jaar zet de Stichting Groningen-Jabalya zich met succes in voor contacten, vriendschap en begrip tussen Stadgers en de inwoners van Gaza, die voor een groot deel vluchteling en straatarm zijn.

Te mooi om waar te zijn

Het “vredesplan” van president Trump voorziet gouden bergen voor Gaza: een industriële zone in de aangrenzende Negev- woestijn, een ferme impuls voor de economie en vrij verkeer met de Westelijke Jordaanoever via een corridor. Te mooi om waar te zijn. Er hangt dan ook een prijskaartje aan: de islamitische organisatie Hamas moet zich ontwapenen, het gebied wordt gedemilitariseerd en Gaza moet zich schikken naar het visioen van Trump en Netanyahu van een verbrokkelde Palestijnse “staat” zonder soevereiniteit en zonder Jeruzalem als hoofdstad.

Voor de 1,2-miljoen vluchtelingen in Gaza, nazaten van de Arabische bevolking die voor 1948 in Israël woonde, komt daar dan nog bij dat het Trump-plan niet voorziet in een rechtvaardige oplossing voor hen.

Hek

De VS en Israël hebben uiteraard nooit serieus verwacht dat Hamas en andere groeperingen in Gaza de witte vlag buiten zouden hangen. Israël heeft met de afsluiting van Gaza een situatie gecreëerd waarbij het gebied volledig in de tang gehouden wordt. En dat zal voorlopig niet veranderen. Er staat een groot hek tussen Israël en Gaza. Maar dit hek is geen echte grens. Gaza valt volledig binnen de Israëlische invloedssfeer. De afsluiting past in een patroon dat vroeger ook in Zuid-Afrika werd toegepast: reservaten creëren voor bevolkingsgroepen die als minderwaardig en ongewenst worden beschouwd.

Schietpartijen

De wekelijkse demonstraties van de inwoners van Gaza bij het hek werden de afgelopen jaren met geweld beantwoord. Meer dan tweehonderd demonstranten werden doodgeschoten door Israëlische militairen. De schietpartijen gaven een duidelijke boodschap af aan de bevolking van Gaza: vergeet het recht op terugkeer en blijf waar je bent; blijf in je hok.

De dreigende formele annexatie en de verdere isolering van de Palestijnse enclaves, waaronder Gaza, zijn twee kanten van dezelfde medaille: de grenzeloze Israëlische ambitie om het gehele gebied in bezit te nemen. De kolonisering van Palestina is in een nieuwe fase terecht gekomen die voor Gaza weinig goeds belooft.

De inwoners van Gaza blijven de sympathie en steun van Groningers nodig houden.

Mede namens het bestuur van Stichting Groningen-Jabalya,

Jan Keulen, Lejo Siepe

Eerder gepubliceerd in Dagblad van het Noorden

Coronabestrijding in Gaza en het werk van de PMRS

Bij een uitbraak van het Coronavirus is de bevolking van Gaza kansloos. Als gevolg van de blokkade is er een enorm gebrek aan alles wat nodig is om zo'n uitbraak het hoofd te bieden: van test-kits, plastic handschoenen, mondkapjes en gezichtsbescherming tot beademingsapparaten en intensive care-bedden. Daarbij komt dat het gezondheidsstelsel door jarenlang Israëlisch geweld permanent overbelast is. Een toestroom van Coronapatiënten naar de ziekenhuizen zal negatieve gevolgen hebben voor de zorg voor andere patiënten.

De autoriteiten in Gaza zijn zich daarvan bewust en hebben de ook bij ons bekende maatregelen afgekondigd. Scholen zijn gesloten net als de vrijdagse bijeenkomsten in moskeeën, mensen moeten zo veel mogelijk binnenblijven, samenkomsten van meer dan een paar mensen moeten vermeden worden en iedereen wordt opgeroepen om zoveel mogelijk de handen te wassen e.d. (N.B. Vanwege de bezetting zijn schoon water en schone sanitaire voorzieningen schaars)

Het feit dat je Gaza maar op twee plekken binnen kunt komen maakte het wel mogelijk om de instroom te controleren. En dat gebeurt ook: mensen moeten weken in quarantaine onder zeer slechte leef- en woonomstandigheden. Dat geldt voor zowel

diegenen die bij Rafah binnenkomen als bij Erez. Daarnaast zijn er nog 16 quarantaine plekken verspreid over heel Gaza met gemiddeld zo'n 100 "verdachte" personen.

Tot nog toe lijkt het erop dat de uitbraak van het virus beperkt is gebleven tot degenen die van buiten komen en in quarantaine zitten. Er zijn 66 besmettingen geconstateerd, en is tot nu toe één oude vrouw overleden. Opgemerkt moet worden dat er veel te weinig testmaterialen beschikbaar zijn en dat die vooral gebruikt worden voor degenen die van buiten naar Gaza terugkeren en in afzondering moeten. Hoe betrouwbaar zijn de gegevens?

Het werk van de PMRS (Palestinian Medical Relief

Pagina's uit voorlichtingsbrochure over corona die de PMRS onder de bevolking verspreidt

Society) – de organisatie die door de Stichting Groningen-Jabalya gesteund wordt – is momenteel daarom op preventie gericht. Een belangrijk deel van het werk was al dat medewerkers van de PMRS bij de mensen in de gemeenschappen langs gaan.

Nu wordt dat uitgebreid met het geven van voorlichting over COVID 19 o.a. door mensen aan te sporen zo veel mogelijk thuis te blijven en hun handen te wassen. Er worden huis aan huis brochures en flyers verspreid en de PMRS werkt eraan mee om via de media informatie te verstrekken. Bij de huisbezoeken aan gehandicapte kinderen wordt speciaal aandacht besteed aan hygiëne en worden informatiekits uitgedeeld. Dat gebeurt ook in de gemeenschappen die bezocht worden. Bij de ziekenhuizen en klinieken van de PMRS worden – net als bij ons – extra maatregelen genomen om de verspreiding van het virus tegen te gaan.

Mensen worden bij binnenkomst getest door het meten van de lichaamstemperatuur. Dit is tegelijk ook een soort service aan het publiek: als je bang bent besmet te zijn kun je je laten temperatuur meten. Personeel gebruikt waar beschikbaar beschermende kleding. En verder werkt de staf van de PMRS

samen met het Ministerie van gezondheidszorg en andere medische hulporganisaties in Gaza om de vinger aan de pols te houden en bij een onverhoopte verdere uitbraak het beleid en de zorg aan te passen.

Reden genoeg voor ons als Stichting om op te roepen tot extra steun aan het werk van het gezondheidspersoneel van de PMRS in deze bizarre en zware omstandigheden. (Zie de oproep hieronder en achterop)

Bert Giskes.

Inzamelingsactie Gaza 2020

Op 21 maart werden de eerste gevallen van COVID-19 in Gaza bevestigd. Op 26 maart kwamen er weer 9 gevallen bij. Michael Lynk, de speciale VN-rapporteur voor de mensenrechtensituatie in het bezette Palestijnse gebied, zei: "Ik maak me vooral zorgen over de mogelijke impact van COVID-19 in Gaza. Het zorgstelsel stortte al in voor de pandemie. De voorraden essentiële medicijnen zijn chronisch laag. De natuurlijke bronnen van drinkbaar water zijn grotendeels vervuild. Het elektrische systeem levert sporadisch vermogen. In de hele Gazastrook heerst diepe armoede te midden van erbarmelijke sociaal-economische omstandigheden. Het is daarom van belang de blokkade te beëindigen en alle noodzakelijke maatregelen te nemen die de toegang van alle goederen en medische apparatuur mogelijk maken die de uitbraak van het virus kunnen voorkomen en de gezondheid en het welzijn van de Palestijnen in Gaza kunnen behouden."

Daarom zetten wij onze hulpactie voor de Palestine Medical Relief Society voort. Deze kan een belangrijke rol spelen in het verlenen van die hulp maar dat kan alleen als zij over voldoende middelen beschikt. Voor meer info: <http://www.groningen-jabalya.com/inzameling>

**Stort op rekeningnummer NL92 INGB 0006 6876 78
t.n.v. Stichting Groningen-Jabalya o.v.v. "noodhulp"**

Gaza: De economie was al op sterven na dood, en nu corona...

De corona pandemie verergert de humanitaire en economische crisis in de Gazastrook. Terwijl de economie al helemaal was ingestort, komen daar nu de coronamaatregelen bovenop. Vijfenvierigduizend banen verdwenen volledig als gevolg van de Corona-crisis. Arbeiders raakten hun dagelijkse inkomen kwijt, terwijl ze daar helemaal van afhankelijk zijn. Het werkloosheidscijfer stijgt met een ongekend tempo en ligt nu boven de 50%. Volgens het Palestijns Statistisch Centrum bedraagt het aantal werklozen in de Gazastrook nu meer dan een kwart miljoen.

Coronamaatregelen treffen vooral de eenvoudige banen, door de sluiting van restaurants, cafés, duizenden kraampjes, strandkiosken en markten. Volgens de Wereldbank zijn de werkloosheidscijfers in Gaza nu de hoogste ter wereld.

Dr. Maher Al-Tabbaa, directeur van public relations en informatie bij de Kamer van Koophandel van Gaza: "Alle economische sectoren zijn enorm getroffen. De verliezen zijn zeer zwaar, vooral in de sectoren toerisme en transport."

Sinds het begin van de Corona-pandemie heeft de Palestijnse Autoriteit veel maatregelen genomen om de verspreiding van het virus te beperken, waaronder het sluiten van scholen en universiteiten, hotels en het verbieden van evenementen. Het ministerie van Volksgezondheid in Gaza heeft inmiddels aangekondigd dat er vijftig gevallen

van coronavirusinfectie zijn geregistreerd. Allemaal mensen die via de grensovergangen naar de Gazastrook terugkeerden. Ze zijn naar quarantainecentra overgebracht.

Al-Tabbaa wijst er op dat ook de transportsector zwaar is getroffen door de sluiting van scholen en universiteiten, en door de reisverboden. Er zijn ongeveer vijftig particuliere scholen en zevenhonderd kleuterscholen in de Gazastrook. Meer dan vijftienduizend werknemers zijn getroffen door de sluitingen.

Ook zegt Al-Tabbaa dat de restaurant- en hotelsector zwaar getroffen is, aangezien hier alle werknemers zijn ontslagen. Het gaat daarbij om ongeveer vijfduizend werknemers. Die hebben sinds het begin van de coronacrisis geen inkomstenbron meer en hebben geen zicht op financiële compensatie.

Aan de andere kant, legt Al-Tabbaa uit, is de Gazastrook de afgelopen dagen getuige geweest van een stijging van de import. Die stijging is een gevolg van de toegenomen vraag naar voedingsmiddelen, ontsmettingsmiddelen, schoonmaakmiddelen en medische benodigdheden en is dus heel logisch.

De 28-jarige Ahmed Saeed die, zoals veel jonge mensen, al bijna drie jaar lang drankjes verkoopt op het strand van Gaza City zegt: "Sinds het begin van de noodtoestand vanwege het coronavirus is er weinig interesse van mensen om drankjes te kopen. Mensen zijn bang voor infectie. Nadat de eerste twee besmettingsgevallen bekend waren gemaakt stortte mijn verkoop meteen in."

Een als gevolg van corona gesloten markt

Handig voor de hele wereld.

Ook cafetaria Marina, aan de kust van Gazastad, sloot sinds het begin van de Corona-pandemie haar deuren voor bezoekers, als onderdeel van de overheidsmaatregelen tegen de epidemie. Daardoor raakte een groot aantal werknemers zonder werk. "Ik moet ongeveer 100 dollar per dag verdienen om de elektriciteit en huur te dekken. Sinds het begin van de crisis zijn mijn schulden opgelopen door de sluiting en het gebrek aan bezoekers uit angst voor het virus", zei cafetariahouder Mamdouh Abu Matha. Hij uit zijn vrees dat de situatie nog maanden zal voortduren. Dat zal het hem moeilijk maken om door te werken en genoeg omzet te maken om de huur en de arbeiders te betalen.

Ook taxichauffeur Ramzi klaagt over de verslechterende economische omstandigheden. Hij is afhankelijk van zijn dagelijkse inkomsten, maar de straten van Gaza zijn bijna leeg sinds de komst van het coronavirus in Gaza. "Met weinig mensen en weinig transportbehoefte, zal het voor chauffeurs moeilijk zijn om in de basisbehoeften van zijn gezin te voorzien," zegt hij. "Bovendien werken de meeste bestuurders met auto's die niet hun eigendom zijn, dus de kosten lopen door."

Iyad Al-Af, eigenaar van een beroemde en populaire restaurantketen in de Gazastrook, klaagt over het gebrek aan klanten, waar veel restauranteigenaren mee te maken hebben sinds corona opdook en het ministerie van Volksgezondheid haar coronamaatregelen afkondigde.

Al-Af zegt: "We hebben allerlei voorzorgsmaatregelen genomen, zoals het dragen van maskers en jassen om de klant veiligheid en gerust te stellen, maar de angst voor besmetting weerhoudt mensen ervan naar restaurants te gaan. We hebben het gewone restaurant voor gezinnen gesloten, en stellen ons nu tevreden met de verkoop van het afhaalrestaurant. Wel moesten we werknemers ontslaan wegens het gebrek aan klanten en omzet."

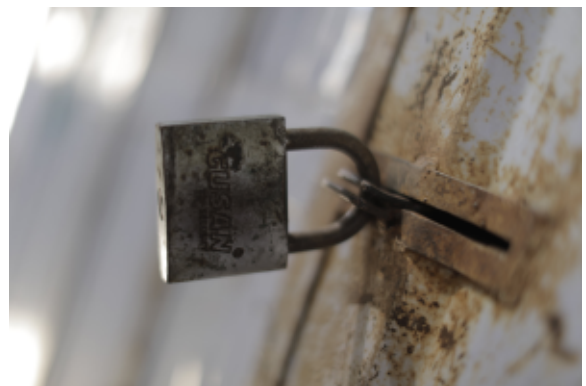
Een verlaten kraampje aan de kust van Gaza

Het Palestijnse Volkscomité, dat de blokkade van Gaza het hoofd moet bieden, schat de economische verliezen van de sector door corona op \$200 miljoen per maand. Het hoofd van het Volkscomité, Jamal Al-Khudari, benadrukt dat deze verliezen alle economische, industriële en commerciële sectoren treffen: de bouw, toerisme en veel andere sectoren, direct of indirect.

Al-Khudari waarschuwt dat de huidige crisis de werkloosheid en armoedecijfers naar recordniveaus brengt, vooral omdat de inwoners van de Gazastrook als gevolg van de al jaren durende blokkade geen enkele reserve hebben kunnen opbouwen voor deze moeilijke tijden.

Door: Hanin Othman

Vertaling: Marco in 't Veldt

Gaza en de schuivende scheidslijnen van Israël

Plotseling doen landsgrenzen er weer toe. De grens tussen Nederland en België werd tijdens de coronaperiode bijvoorbeeld wekenlang gesloten. Het biedt een goede aanleiding om over het concept 'grens' na te denken. De Europese droom was een continent zonder grenzen. Die droom werd door de pandemie wreed verstoord. Het vrije verkeer van mensen en goederen kwam stil te liggen. De min of meer afgeschafte grenzen werden plotseling weer meer dan denkbeeldige lijnen door het landschap.

Een groeiende aantal natiestaat-enthousiastelingen roept al jaren om herinvoering van grenscontroles en het sluiten van de grenzen voor mensen met een ongewenst geloof of kleurtje. Anderen dromen juist van een wereld zonder grenzen en discriminatie.

Een voorwaarde om een grens te sluiten of juist te openen is dat er wel consensus bestaat over waar hij ligt. In Europa is dat godzijdank het geval. Landen zonder duidelijke grenzen zijn onherroepelijk landen in conflict, zonder respect voor de soevereiniteit van hun burens.

Schoolvoorbeeld daarvan is Israël dat sinds de oprichting van de staat in 1948 voortdurend schuivende scheidslijnen had met zijn buurlanden. Alleen met Egypte en Jordanië waarmee in respectievelijk 1978 en 1994 een vredesverdrag werd gesloten, heeft Israël internationaal erkende grenzen. Met Libanon en Syrië is Israël formeel nog in oorlog. De demarcatie met deze twee landen is in feite het product van wapenstilstandsafspraken. Israël schendt al jaren en onophoudelijk de soevereiniteit van Libanon en Syrië met overvluchten en militaire operaties.

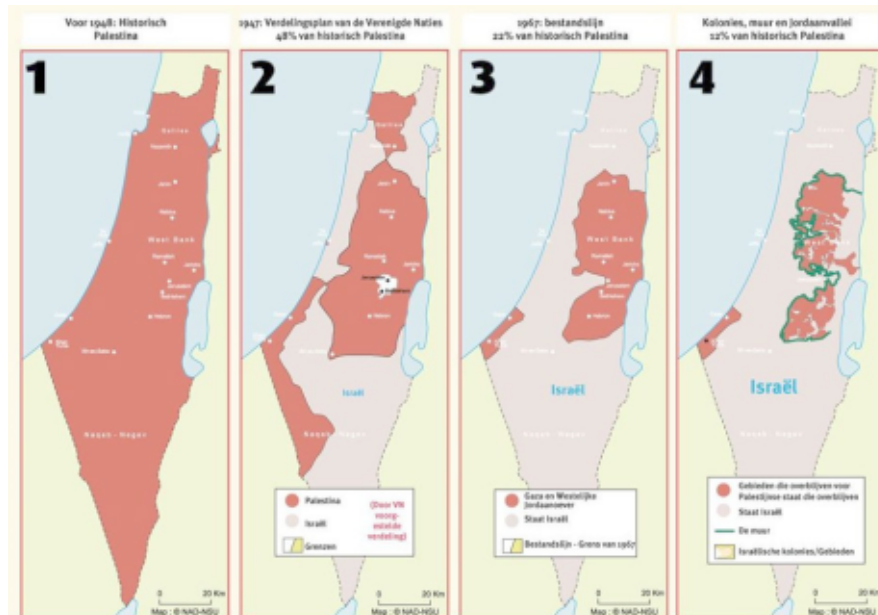
Na de eerste Israëlisch-Arabische oorlog werd in 1949 een bestand gesloten tussen de strijdende partijen: de Westelijke Jordaanoever viel onder Jordaans en Gaza onder Egyptisch gezag. De bestandslijn of Groene Lijn ging een belangrijke rol spelen na de zesdaagse oorlog van 1967. De Groene Lijn scheidde namelijk het door de internationale gemeenschap erkende grondgebied van Israël van de bezette Westelijke Jordaanoever en Gaza. In de daaropvolgende decennia nam de VN-Veiligheidsraad een groot aantal resoluties aan waarbij de formule land voor vrede centraal stond. Kortgezegd: een vredesregeling tussen Israël's en Palestijnen moest gebaseerd zijn op de teruggave van het manu militari in 1967 bezette gebied in ruil voor vreedzame betrekkingen.

Fast forward naar 2020

Israël heeft in de loop van tientallen jaren bezettingspolitiek de Groene Lijn praktisch weggevaagd. Dat wil zeggen: voor zijn eigen burgers. Het in 1967 bezette Oost-Jeruzalem is geannexeerd en er zijn op de Westoever 132 Israëlische nederzettingen gebouwd met haast 450.000 joods-Israëlische inwoners. Je kunt als Israëli ongestoord de snelweg nemen van Tel Aviv naar bijvoorbeeld de nederzetting Ma'ale Efraim in de bezette Jordaanvallei en je nog steeds in Israël wanen. In geen velden of wegen een Groene Lijn te bekennen.

Voor de Palestijnen geldt een andere realiteit. Voor hen geen Groene Lijn maar een veelheid aan dwingende rode lijnen: de infame afsluitingsmuur natuurlijk die dwars door de Westoever loopt, maar ook 165 militaire checkpoints en honderden andere versperringen die vrij Palestijns verkeer verhinderen. Gaza is omsloten met prikkeldraad, elektronische "beveiligingsapparatuur" en constante surveillance met drones en vanuit oorlogsschepen.

Dat hier het internationaal recht actief wordt geschonden is evident, maar de Israëlische regering Netanyahu-Gantz heeft daar lak aan en aangekondigd op zo'n 30% van de Westoever de Israëlische soevereiniteit in te voeren. Dit is in lijn met het Trump-plan en luidt de facto de doodsklok voor de tweestaten-oplossing en de mogelijkheid van een levensvatbare Palestijnse staat.

Wat betekent deze ontwikkeling voor de twee miljoen inwoners van Gaza?

Het Trump-plan voorziet gouden bergen voor Gaza: een industriële zone in de aangrenzende Negev-woestijn, een ferme impuls voor de economie en vrij verkeer met de Westoever via een corridor. Te mooi om waar te zijn. Er hangt dan ook een prijskaartje aan: Hamas moet zich ontwapenen, het gebied wordt gedemilitariseerd en Gaza moet zich schikken naar het visioen van Trump en Netanyahu van een verbrokkelde Palestijnse “staat” zonder soevereiniteit en zonder Jeruzalem als hoofdstad.

Voor de 1,2-miljoen vluchtelingen in Gaza, 64% van de bevolking, komt daar dan nog bij dat het Trump-plan niet voorziet in een rechtvaardige oplossing voor hen.

De VS en Israël hebben uiteraard nooit serieus verwacht dat Hamas en andere groeperingen in Gaza de witte vlag buiten zouden hangen.

Israël heeft met haar blokkade een situatie gecreëerd waarbij het Gaza volledig in de tang heeft. En dat zal voorlopig niet veranderen. Er staat een groot hek langs de Groene Lijn. Maar dit hek is geen echte grens. Gaza valt volledig binnen de Israëlische invloedssfeer. De afsluiting past in een patroon dat ook in Zuid-Afrika en andere apartheidsstaten werd toegepast: reservaten creëren voor bevolkingsgroepen die als minderwaardig en ongewenst worden beschouwd.

De wekelijkse demonstraties van Gazanen bij het “grenshek” werden de afgelopen jaren met geweld beantwoord. Meer dan tweehonderd demonstranten werden doodgeschoten door Israëlische militairen. Een duidelijke boodschap: vergeet het recht op terugkeer en blijf in Gaza. De dreigende formele annexatie van delen van de Westoever en de verdere isolering van de Palestijnse enclaves, waaronder Gaza, zijn twee kanten van dezelfde medaille: de grenzeloze Israëlische ambitie om het gehele land in bezit te nemen. De kolonisering van Palestina is in een nieuwe fase terecht gekomen die voor Gaza weinig goeds belooft.

Jan Keulen is journalist en oud- voorzitter van Stichting Groningen-Jabalya

**Column
Jan
Keulen**

Inzamelingsactie Gaza 2020

Op 21 maart werden de eerste gevallen van COVID-19 in Gaza bevestigd. Op 26 maart kwamen er weer 9 gevallen bij. Michael Lynk, de speciale VN-rapporteur voor de mensenrechtensituatie in het bezette Palestijnse gebied, zei: "Ik maak me vooral zorgen over de mogelijke impact van COVID-19 in Gaza. Het zorgstelsel stortte al in voor de pandemie. De voorraden essentiële medicijnen zijn chronisch laag. De natuurlijke bronnen van drinkbaar water zijn grotendeels vervuild. Het elektrische systeem levert sporadisch vermogen. In de hele Gazastrook heerst diepe armoede te midden van erbarmelijke sociaal-economische omstandigheden. Het is daarom van belang de blokkade te beëindigen en alle noodzakelijke maatregelen te nemen die de toegang van alle goederen en medische apparatuur mogelijk maken die de uitbraak van het virus kunnen voorkomen en de gezondheid en het welzijn van de Palestijnen in Gaza kunnen behouden."

Daarom zetten wij onze hulpactie voor de Palestine Medical Relief Society voort. Deze kan een belangrijke rol spelen in het verlenen van die hulp maar dat kan alleen als zij over voldoende middelen beschikt. Voor meer info: <http://www.groningen-jabalya.com/inzameling>

**Stort op rekeningnummer NL92 INGB 0006 6876 78
t.n.v. Stichting Groningen-Jabalya o.v.v. "noodhulp"**

Redactie: Bert Giskes,
Pieter van Niekerken,
Marco in 't Veldt,
Jozet van der Veen.

Met medewerking van:
Hanin Othman,
Mads Wittermans,
Lejo Siepe,
Jan Keulen.

Postadres: Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen
Telefonisch: Bert Giskes
050-5421370

Colofon

Vormgeving: Jozet van der Veen info@groningen-jabalya.com

**Wilt u in het vervolg de nieuwsbrief digitaal ontvangen?
en/of wil je op de hoogte blijven van het Jabalya-project?**

**Schrijf je in voor de digitale nieuwsbrief via de rode knop 'aanmelden
niewsbrief' op de site www.groningen-jabalya.com**

Of juist liever met de post? Stuur dan naam en adres naar:
Stichting Groningen-Jabalya, Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen